

14.7.2016

ADVIES

van de Commissie ontwikkelingssamenwerking

aan de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid

inzake het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 2003/87/EG ter bevordering van kosteneffectieve emissiereducties en koolstofarme investeringen (COM(2015)0337 – C8-0190/2015 – 2015/0148(COD))

Rapporteur voor advies: Jordi Sebastià

PA_Legam

BEKNOPTE MOTIVERING

In het vijfde evaluatierapport van de Intergouvernementele Werkgroep inzake klimaatverandering (IPCC), voltooid in 2014, werd de uitzonderlijk ernstige toestand van het klimaat bevestigd en toegelicht, en werd onderstreept dat er dringend intensievere klimaatmaatregelen genomen moeten worden. Bij de aanpak van de klimaatproblematiek is belangrijke vooruitgang geboekt dankzij de voorgenomen nationaal vastgestelde bijdragen (INDC's), ingediend door de partijen bij het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering. Dit is echter nog verre van voldoende.

In het Akkoord van Parijs wordt de doelstelling van de wereldwijde klimaatmaatregelen bepaald op het beperken van de stijging van de wereldwijde gemiddelde temperatuur tot ruim onder de 2°C ten opzichte van het pre-industriële tijdperk, waarbij er naar wordt gestreefd om de temperatuurstijging te beperken tot 1,5°C. Met dit akkoord zetten alle landen zich voor dit doel in. Het akkoord heeft ook betere voorwaarden geschapen voor een geleidelijke toename van de inspanningen tot een niveau dat passend is gezien de omvang van de klimaatproblematiek.

Deze kans om een grote stap voorwaarts te maken op het gebied van wereldwijde klimaatactie moet met beide handen worden aangegrepen. De EU is een van de grootste veroorzakers van broeikasgasemissies, en beschikt tevens over aanzienlijke middelen. Daarom rust er op de EU een grote verantwoordelijkheid. De EU moet het voortouw nemen in een proces waarbij alle landen ter wereld elkaars inspanningen beïnvloeden en hun eigen inspanningen intensiveren, zodat de wereldwijde effecten geleidelijk kunnen toenemen.

Een cruciale taak voor de EU in dit verband is het verbeteren van het emissiehandelssysteem (ETS), zodat het een echt doeltreffend instrument wordt voor het verminderen van emissies en voor het genereren van middelen ter bevordering van duurzame energie, energiebesparing en steun voor aanpassing aan de gevolgen van klimaatverandering, zowel binnen de EU als in kwetsbare ontwikkelingslanden, met name de minst ontwikkelde landen (MOL).

Het voorstel van de Commissie tot wijziging van de ETS-richtlijn is ontoereikend om het ETS om te vormen tot het instrument waar nu behoefte aan is. Daarom stelt de rapporteur amendementen voor met de volgende strekking:

- De milieu-integriteit moet worden versterkt door als eerste stap het emissieplafond als aangegeven met de lineaire reductiefactor af te stemmen op de hoogst vastgestelde reductiedoelstelling van broeikasgassen voor de hele EU-economie in 2050, d.w.z. 95 % ten opzichte van 1990, en als tweede stap een vijfjaarlijkse herziening van het plafond door te voeren, na de collectieve herzieningen van het UNFCCC en het Akkoord van Parijs;
- De emissierechten van het in de marktstabiliteitsreserve opgenomen overschot die overeenkomen met het gebruik van CDM- en JI-kredieten in het kader van het ETS moeten worden geschrapt, zodat het verwezenlijken van de doelstelling van het ETS van verlaging van de emissie een binnenlandse aangelegenheid wordt;
- Alle ETS-rechten moeten worden geveild, en de opbrengsten daarvan moeten worden bestemd voor klimaatmaatregelen, waarbij de helft gaat naar kwetsbare ontwikkelingslanden. Tevens moet een verplichte inlevering van emissierechten bij import

worden ingevoerd voor het importeren van energie-intensieve goederen, om mogelijke koolstoflekkage te voorkomen;

- Er moet voor gezorgd worden dat de luchtvaartsector op hetzelfde niveau bijdraagt aan de doelstelling van vermindering van emissies voor 2030 als andere sectoren in het kader van het ETS, en alle opbrengsten uit de luchtvaart moeten worden bestemd voor klimaatmaatregelen in kwetsbare ontwikkelingslanden;
- De internationale scheepvaartsector moet gaan bijdragen aan de klimaatdoelstellingen door middel van een collectief fonds voor bijdragen van scheepsexploitanten in verband met emissies in EU-havens en tijdens reizen van en naar EU-havens;
- De nulmissiefactor voor biomassa moet worden beperkt tot afval en residuen, ter vermindering van de stimulans voor landroof in ontwikkelingslanden om de EU-markt van bio-energie te voorzien. Wereldwijde ontbossing en verlies van koolstofvoorraden in bossen is verantwoordelijk voor naar schatting 20 % van de klimaatverandering. Een stijging van de EU-vraag naar biomassa afkomstig van bossen door een nulniveau te hanteren in een twijfelachtige vorm van koolstofboekhouding houdt in het gunstigste geval het risico van ondoeltreffendheid in, en leidt in het minst gunstige geval tot contraproductiviteit bij de beperking van klimaatverandering.

Het opnemen van ETS-ontvangsten en internationale scheepvaartemissies in het stelsel stemt ook overeen met het standpunt van het EP over het klimaatpakket van 2008, dat bij andere gelegenheden is herhaald.

AMENDEMENTEN

De Commissie ontwikkelingssamenwerking verzoekt de ten principale bevoegde Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid onderstaande amendementen in aanmerking te nemen:

Amendement 1

Voorstel voor een richtlijn Overweging 2 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(2 bis) Milieu- en klimaatuitdagingen zijn mondiaal van aard. De uiteindelijke doelstelling van het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (UNFCCC) is de concentraties van broeikasgassen in de atmosfeer op een zodanig niveau te stabiliseren dat gevaarlijke, door de mens

teweeggebrachte effecten op het klimaatsysteem worden voorkomen. De Overeenkomst van Parijs inzake klimaatverandering (de "Overeenkomst van Parijs"), die is goedgekeurd op de 21e conferentie van de partijen (COP-21) bij het UNFCCC, markeert een nieuw niveau van wereldwijde inzet ter beperking en vermindering van broeikasgasemissies, waar alle landen zich aan verbinden.

Amendement 2

Voorstel voor een richtlijn Overweging 2 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(2 ter) De Unie en haar lidstaten, die het Akkoord van Parijs hebben ondertekend, stemden in met het "beperken van de stijging van de wereldwijde gemiddelde temperatuur tot minder dan 2°C ten opzichte van het pre-industriële tijdperk" en het doen van "inspanningen om de temperatuurstijging te beperken tot 1,5°C". Het Akkoord van Parijs is ook gericht op het bereiken van een evenwicht tussen antropogene emissies per bron en verwijderingen per put van broeikasgassen in de tweede helft van deze eeuw, op basis van billijkheid. Deze beloftes moeten een richtsnoer volgen voor de inspanningen met betrekking tot emissiereducties en investeringen in hernieuwbare energie en energie-efficiëntie.

Amendement 3

Voorstel voor een richtlijn Overweging 2 quater (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(2 quater) *Het Akkoord van Parijs is een mondiaal akkoord om de broeikasgasemissies te verminderen en een "rechtvaardige overgang" te bewerkstelligen die ook ten goede komt aan ontwikkelingslanden.*

Amendement 4

Voorstel voor een richtlijn Overweging 2 quinquies (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(2 quinquies) *Voor wat klimaatverandering betreft zijn ontwikkelingslanden het meest kwetsbaar. De Unie moet daarom haar steun voor deze landen verhogen om hen beter in staat te stellen zich aan te passen en weerstand te bieden aan klimaatverandering. Het is wenselijk de samenhang van het beleid op Unieniveau te versterken, zodat de ETS een doeltreffende aanvulling kan vormen op het ontwikkelingssamenwerkingsbeleid, met name op het gebied van de ontwikkelingsagenda voor 2030 en het klimaatbeleid.*

Amendement 5

Voorstel voor een richtlijn Overweging 2 sexies (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(2 sexies) *Met de vooruitgang van het Akkoord van Parijs moet rekening worden gehouden, alsmede met de betere voorwaarden die daardoor zijn ontstaan voor een verhoging van de streefdoelen en een intensivering van de inspanningen,*

aansluitend op de omvang van de uitdaging die de klimaatverandering is. De EU-ETS is een van de beste instrumenten die de Unie tot haar beschikking heeft om de in het Akkoord van Parijs vastgelegde verbintenissen na te komen. Als een onderdeel van deze inspanningen is het essentieel dat de EU-ETS een meer efficiënt instrument voor emissiereductie wordt, en dat het de overgang naar hernieuwbare energie ondersteunt, de energie-efficiëntie maximaliseert en de groei van schone technologieën wereldwijd stimuleert.

Amendement 6

Voorstel voor een richtlijn Overweging 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

(3) *De Europese Raad heeft bevestigd dat een goed functionerende, hervormde EU-ETS met een instrument om de markt te stabiliseren het belangrijkste Europese instrument zal zijn om die doelstelling te bereiken, met een jaarlijkse reductiefactor van 2,2 % vanaf 2021, terwijl de kosteloze toewijzing niet afloopt, maar de bestaande maatregelen na 2020 blijven bestaan om het risico op koolstoflekkage ten gevolge van het klimaatbeleid tegen te gaan zolang er in andere grote economieën geen vergelijkbare inspanningen worden geleverd en zonder het aandeel van de te veilen rechten te verkleinen. Om de planningszekerheid wat investeringsbeslissingen betreft, te verhogen, de transparantie te vergroten en het systeem in zijn geheel eenvoudiger en gemakkelijker te begrijpen te maken, moet in de wetgeving het aandeel dat wordt geveild als een percentage worden uitgedrukt.*

Amendement

(3) *De hervormde EU-ETS moet een jaarlijkse reductiefactor van 2,8 % vanaf 2021 en een verplichte inlevering van emissierechten bij import (AIR) na 2020 omvatten om het risico op koolstoflekkage ten gevolge van het klimaatbeleid tegen te gaan zolang er in derde landen en subnationale regio's geen vergelijkbare inspanningen worden geleverd en zonder het aandeel van de te veilen rechten te verkleinen.*

Amendement 7

Voorstel voor een richtlijn Overweging 3 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(3 bis) Om de ambitie te verhogen en de wereldwijde doelstelling van een stijging ruim onder de 2°C te weerspiegelen moet het doel voor de EU 2020 van 20 % onder de niveaus van 1990 worden bereikt met binnenlandse inspanningen. Een hoeveelheid rechten tot het equivalent van de internationale rechten (gecertificeerde emissiereductie-eenheden van het Clean Development Mechanism en emissiereductie-eenheden van de gezamenlijke tenuitvoerlegging) die in de EU-ETS zijn gebruikt moet worden geschrappt uit de marktstabilisatiereserve.

Amendement 8

Voorstel voor een richtlijn Overweging 3 ter (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(3 ter) De partijen bij het UNFCCC hebben de Intergouvernementele Werkgroep inzake klimaatverandering (IPCC) verzocht in 2018 een speciaal rapport op te stellen over de doelstelling van 1,5°C, en hebben besloten een faciliterende dialoog te starten voor het in kaart brengen van de gezamenlijke ambitie en de vooruitgang bij het verwezenlijken van de toezeggingen, zodat de partijen geïnformeerd kunnen worden vóór de definitieve indiening van hun nationaal vastgestelde bijdragen. Het Akkoord van Parijs omvat tevens een periodieke evaluatie van de tenuitvoerlegging om de gezamenlijke vooruitgang te beoordelen met het

bereiken van de overeengekomen langetermijndoelen, te beginnen in 2023 en vervolgens om de vijf jaar. De EU-ETS moet geregeld worden herzien om de klimaatmaatregelen van de Unie te actualiseren en te versterken, in overeenstemming met het Akkoord van Parijs.

Amendement 9

Voorstel voor een richtlijn Overweging 7 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(7 bis) De nulclassificatie van emissies uit biomassa in de EU-ETS vormt een steunregeling in de zin van Richtlijn 2009/28/EG van het Europees Parlement en de Raad^{1bis}. Vloeibare biomassa, biobrandstoffen en vaste en gasvormige biomassa moeten uitsluitend steun krijgen en meetellen voor de verwezenlijking van de nationale doelstellingen wanneer zij voldoen aan de in Richtlijn 2009/28/EG of het beleid inzake duurzame bio-energie vastgelegde duurzaamheidscriteria. De duurzaamheidscriteria moeten daarom van toepassing zijn op alle bronnen van bio-energie die worden verbruikt en waarvan de broeikasgasemissies onder de nulclassificatie vallen in een installatie of in het kader van een activiteit van een vliegtuigexploitant die onder de EU-ETS valt.

^{1bis} *Richtlijn 2009/28/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2009 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen en houdende wijziging en intrekking van de Richtlijnen 2001/77/EG en 2003/30/EG (PB L 140 van 5.6.2009, blz. 16).*

Motivering

Installaties die uitsluitend gebruikmaken van biomassa zijn momenteel uitgesloten van het toepassingsgebied van de ETS. In de huidige ETS wordt bovendien alle in installaties gebruikte biomassa als koolstofneutraal beschouwd en vaste biomassa niet aan duurzaamheidscriteria onderworpen. Een aanzienlijk deel van de emissies wordt derhalve niet in aanmerking genomen. Het is van essentieel belang de nulclassificatie voor biomassa op te heffen en biomassa aan duurzaamheidscriteria te binden.

Amendement 10

Voorstel voor een richtlijn

Overweging 9

Door de Commissie voorgestelde tekst

(9) De lidstaten moeten, in overeenstemming met de staatssteunregels, voorzien in een gedeeltelijke compensatie voor bepaalde installaties in bedrijfstakken of deeltakken waarvan is vastgesteld dat zij zijn blootgesteld aan een aanzienlijk risico op koolstoflekkage door kosten in verband met in de elektriciteitsprijzen doorberekende broeikasgasemissies. Het protocol en de bijbehorende besluiten die door de Conferentie van de partijen in Parijs zijn goedgekeurd, moeten voorzien in dynamische beschikbaarstelling van klimaatfinanciering, overdracht van technologie en capaciteitsopbouw voor in aanmerking komende partijen, met name die met de minste mogelijkheden. De publieke sector zal een belangrijke rol blijven spelen bij het mobiliseren van middelen voor klimaatfinanciering na 2020. ***Daarom moeten veilingopbrengsten ook worden gebruikt voor klimaatfinancieringsacties in kwetsbare derde landen, waaronder de aanpassing aan de gevolgen van klimaatverandering.*** Welk bedrag voor klimaatfinanciering moet worden gemobiliseerd, zal tevens afhangen van het ambitieniveau en de kwaliteit van de voorgestelde voorgenomen nationaal vastgestelde bijdragen, latere investeringsplannen en

Amendement

(9) De lidstaten moeten, in overeenstemming met de staatssteunregels, voorzien in een gedeeltelijke compensatie voor bepaalde installaties in bedrijfstakken of deeltakken waarvan is vastgesteld dat zij zijn blootgesteld aan een aanzienlijk risico op koolstoflekkage door kosten in verband met in de elektriciteitsprijzen doorberekende broeikasgasemissies. Het protocol en de bijbehorende besluiten die door de Conferentie van de partijen in Parijs zijn goedgekeurd, moeten voorzien in dynamische beschikbaarstelling van klimaatfinanciering, overdracht van technologie en capaciteitsopbouw voor in aanmerking komende partijen, met name die met de minste mogelijkheden. De publieke sector zal een belangrijke rol blijven spelen bij het mobiliseren van middelen voor klimaatfinanciering na 2020. ***Met het oog op de wereldwijde verantwoordelijkheid van de Unie moeten de lidstaten onverwijld financiële ondersteuning verlenen aan de door de minst ontwikkelde landen geleverde inspanningen gericht op de ontwikkeling van emissiearme technologieën op basis van het beginsel van technologische neutraliteit en de vermindering van het klimaatveranderingseffect. In dit verband moet een aanzienlijk percentage van de***

nationale processen voor aanpassingsplanning. Lidstaten moeten de veilinginkomsten ook gebruiken ter bevordering van het verwerven van vaardigheden en de reallocatie van arbeid die wordt getroffen door de overgang naar andere banen in een economie die koolstofarmer wordt.

middels de veiling van rechten door de lidstatengegenereerde inkomsten worden toegewezen aan internationale fondsen, met name: het Groen Klimaatfonds, het fonds voor de minst ontwikkelde landen en het speciaal klimaatveranderingsfonds. Welk bedrag voor klimaatfinanciering moet worden gemobiliseerd, zal tevens afhangen van het ambitieniveau en de kwaliteit van de voorgestelde voorgenomen nationaal vastgestelde bijdragen, latere investeringsplannen en nationale processen voor aanpassingsplanning. Lidstaten moeten de veilinginkomsten ook gebruiken ter bevordering van het verwerven van vaardigheden en de reallocatie van arbeid die wordt getroffen door de overgang naar andere banen in een economie die koolstofarmer wordt.

Amendement 11

Voorstel voor een richtlijn Overweging 10 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(10 bis) De MOL zijn bijzonder kwetsbaar voor de effecten van klimaatverandering en zijn slechts in zeer geringe mate verantwoordelijk voor de emissie van broeikasgassen. Daarom moet bijzondere prioriteit worden gegeven aan de behoeften van de MOL door EU-ETS-rechten te gebruiken ter financiering van klimaatmaatregelen, in het bijzonder voor de aanpassing aan de effecten van klimaatverandering door middel van het Groen Klimaatfonds.

Amendement 12

Voorstel voor een richtlijn Overweging 13 bis (nieuw)

(13 bis) Overeenkomstig de inzet van de medewetgevers als weergegeven in Richtlijn 2009/29/EG van het Europees Parlement en de Raad ^{1 bis} en Besluit nr. 406/2009/EG van het Europees Parlement en de Raad ^{1 ter}, moeten alle economische sectoren bijdragen aan het verwezenlijken van de vermindering van broeikasgasemissies, met inbegrip van de internationale scheep- en luchtvaart. De luchtvaart draagt aan de vermindering bij door de opname van deze sector in de EU-ETS. Aangezien de Internationale Maritieme Organisatie geen internationale overeenkomstig heeft vastgesteld om de maritieme emissies op te nemen in de verminderingsdoelen, moet een fonds worden ingesteld voor het innen van bijdragen van scheepsexploitanten in verband met CO₂-emissies in havens van de Unie en tijdens reizen van en naar deze havens. Deze bijdragen moeten worden vastgesteld op het niveau van de marktprijs voor de emissierechten, of hoger. Het fonds moet de aanpassing en beperking in kwetsbare ontwikkelingslanden financieren. Scheepsexploitanten vallend onder Verordening (EU) 2015/757 van het Europees Parlement en de Raad ^{1 quater} moeten binnen de ETS vallen in geval van een tekort aan bijdragen.

^{1 bis} **Richtlijn 2009/29/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2009 tot wijziging van Richtlijn 2003/87/EG teneinde de regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten van de Gemeenschap te verbeteren en uit te breiden (PB L 140 van 5.6.2009, blz. 63).**

^{1 ter} **Beschikking nr. 406/2009/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2009 inzake de inspanningen van de lidstaten om hun broeikasgasemissies te verminderen om aan de verbintenissen**

van de Gemeenschap op het gebied van het verminderen van broeikasgassen tot 2020 te voldoen (PB L 140 van 5.6.2009, blz. 136).

1 quater Verordening (EU) 2015/757 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2015 betreffende de monitoring, de rapportage en de verificatie van kooldioxide-emissies door maritiem vervoer en tot wijziging van Richtlijn 2009/16/EG (PB L 123 van 19.5.2015, blz. 55).

Amendement 13

Voorstel voor een richtlijn
Artikel 1 – alinea 1 – punt 1
Richtlijn 2003/87/EG
Artikel 3 quinquies

Door de Commissie voorgestelde tekst

1) *In artikel 3 quinquies, lid 3, wordt de tweede alinea* vervangen door:

"De Commissie is bevoegd om overeenkomstig artikel 23 een gedelegeerde handeling vast te stellen."

Amendement

1) *Artikel 3 quinquies* wordt vervangen door:

"Artikel 3 quinquies

Toewijzingsmethode voor emissierechten voor de luchtvaart middels veiling

De totale hoeveelheid emissierechten voor luchtvaartactiviteiten daalt jaarlijks met dezelfde lineaire factor als voor andere activiteiten vallend onder de communautaire regeling. Alle rechten voor luchtvaartactiviteiten worden geveild en de opbrengsten worden gebruikt voor de financiering van klimaatmaatregelen in kwetsbare ontwikkelingslanden, met inbegrip van aanpassing aan de gevolgen van klimaatverandering."

Motivering

De luchtvaartsector moet in dezelfde mate bijdragen aan de verlagingsdoelstelling van broeikasgassen tegen 2030 als andere sectoren vallend onder de EU-ETS. Overeenkomstig het standpunt van het EP inzake het ETS-voorstel voor de luchtvaart van 2007, en om aan te

sluiten op het internationale luchtvaartrecht, moeten alle ontvangsten van de EU-ETS voor de luchtvaart gebruikt worden om de klimaatverandering tegen te gaan. Om in de ontwikkelingslanden vertrouwen op te bouwen in deze beleidsmaatregel van de EU, moeten alle opbrengsten van de luchtvaart-ETS toegewezen worden aan internationale financiering van klimaatmaatregelen.

Amendement 14

Voorstel voor een richtlijn

Artikel 1 – alinea 1 – punt 1 bis (nieuw)

Richtlijn 2003/87/EG

Artikel 3 sexies

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(1 bis) Artikel 3 sexies wordt geschrapt.

Motivering

Dit amendement houdt verband met amendement 9. Alle rechten voor de luchtvaartsector moeten worden geveild door de lidstaten.

Amendement 15

Voorstel voor een richtlijn

Artikel 1 – alinea 1 – punt 3

Richtlijn 2003/87/EG

Artikel 9 – alinea 2 en 3

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

"Met ingang van 2021 bedraagt de lineaire factor 2,2 %."

"Met ingang van 2021 bedraagt de lineaire factor 2,8 %."

Motivering

Met het Akkoord van Parijs zijn de landen overeengekomen de temperatuurstijging ver beneden de 2°C te houden en te streven naar een maximale stijging van 1,5°C. De voorgestelde lineaire factor voor de ETS is onvoldoende om zelfs het laagste percentage te verwezenlijken van de EU-doelstelling voor 2050 van 80-90 % onder de niveaus van 1990, als overeengekomen op basis van een doelstelling van 2°C. Om beter aan te sluiten bij het Akkoord van Parijs wordt voorgesteld de lineaire factor aan te passen tot 2,8 %, overeenstemmend met een verlaging voor de hele economie van 95 % beneden 1990 tegen 2050, d.w.z. het hoogste percentage van de doelstelling van de EU voor 2050, waarbij als tweede stap een herzieningsclausule ingevoerd moet worden om de lineaire factor aan te kunnen passen na evaluaties door de VN.

Amendement 16

Voorstel voor een richtlijn

Artikel 1 – alinea 1 – punt 4 – letter a

Richtlijn 2003/87/EG

Artikel 10 – lid 1 – alinea 1 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

a) aan lid 1 worden **drie nieuwe** alinea's toegevoegd:

"Met ingang van 2021 bedraagt het aandeel van de door de lidstaten te veilen emissierechten 57 %.

Tussen 2021 en 2030 wordt 2 % van de totale hoeveelheid emissierechten geveild om een fonds voor de verbetering van de energie-efficiëntie en de modernisering van de energiesystemen van bepaalde lidstaten in te stellen, zoals vastgesteld in artikel 10 quinquies van deze richtlijn ("het moderniseringsfonds").

Amendement

a) aan lid 1 worden **de volgende** alinea's toegevoegd:

Tussen 2021 en 2030 wordt 2 % van de totale hoeveelheid emissierechten geveild om een fonds voor de verbetering van de energie-efficiëntie en de modernisering van de energiesystemen van bepaalde lidstaten in te stellen, zoals vastgesteld in artikel 10 quinquies van deze richtlijn ("het moderniseringsfonds").

Tussen 2012 en 2030 wordt 2 % van de totale hoeveelheid emissierechten geveild om het Internationaal Klimaatactiefonds in te stellen voor de ondersteuning van klimaatactie in kwetsbare ontwikkelingslanden met beperkte capaciteit, met name de minst ontwikkelde landen, kleine insulaire ontwikkelingslanden en landen in Afrika, in het bijzonder voor de aanpassing aan de gevolgen van klimaatverandering. Er zullen financiële middelen uit het Internationaal Klimaatactiefonds worden aangewend om het Groen Klimaatfonds van de Verenigde Naties elk jaar weer aan te vullen, dat tot doel heeft 50 % toe te wijzen aan aanpassingsmaatregelen, waarbij de helft van dat bedrag bestemd is voor de meest kwetsbare landen.

Tussen 2012 en 2030 wordt 2 % van de totale hoeveelheid emissierechten geveild om het rechtvaardig overgangsfonds in te stellen voor de ondersteuning van lokale gemeenschappen en werknemers in de regio's die het hardst worden getroffen

door de overgang naar een koolstofarme economie. De middelen van dat fonds worden gebruikt voor investeringen gericht op het scheppen van banen, het financieren van opleidingen op de werkplek en andere diensten op het gebied van werkgelegenheid en gezondheid in het kader van alternatieve economische activiteiten in regio's waar in de traditionele koolstofintensieve bedrijfstakken naar verwachting een groot aantal banen verloren zal gaan door het koolstofarm maken van de economie. Elke lidstaat die een aanvraag indient om de middelen uit het Fonds voor een rechtvaardige transitie te gebruiken, stelt een specifiek plan op, in nauw overleg met de gemeentelijke en lokale overheden van de transitieregio's en met de sociale partners en organisaties van het maatschappelijk middenveld."

De totale resterende hoeveelheid door de lidstaten te veilen emissierechten wordt overeenkomstig lid 2 verdeeld.";

De totale resterende hoeveelheid door de lidstaten te veilen emissierechten wordt overeenkomstig lid 2 verdeeld.";

Motivering

De Europese Commissie moet:

een rechtvaardig overgangsfonds instellen als een sterk, EU-breed ondersteuningsmechanisme voor werknemers en regio's die nadelen ondervinden van de overgang naar een koolstofarme economie.

- een internationaal klimaatactiefonds instellen dat het Groen Klimaatfonds rechtstreeks aanvult en ertoe bijdraagt dat er niet alleen gebruik wordt gemaakt van steunbudgetten om internationale klimaatactie te financieren.

Het aandeel rechten voor het moderniseringsfonds, het rechtvaardig overgangsfonds en het Internationaal Klimaatactiefonds moet worden toegevoegd aan de te veilen rechten.

Amendement 17

Voorstel voor een richtlijn

Artikel 1 – alinea 1 – punt 4 – letter b bis (nieuw)

Richtlijn 2003/87/EG

Artikel 10 – lid 3 – inleidende formule

Bestaande tekst

3. *De* lidstaten bepalen hoe de opbrengsten van de veiling van emissierechten worden gebruikt. Ten minste 50 % van de opbrengsten uit de in lid 2 bedoelde veiling van emissierechten, met inbegrip van alle opbrengsten uit de in lid 2, onder b) en c), bedoelde veilingen, of het financiële waarde-equivalent van deze inkomsten, ***zou moeten worden*** gebruikt voor één of meerdere van de onderstaande doelstellingen:

Amendement

b bis) in lid 3 wordt het inleidende deel vervangen door:

“3. De lidstaten bepalen hoe de opbrengsten van de veiling van emissierechten worden gebruikt. Ten minste 50 % van de opbrengsten uit de in lid 2 bedoelde veiling van emissierechten, met inbegrip van alle opbrengsten uit de in lid 2, onder b) en c), bedoelde veilingen, of het financiële waarde-equivalent van deze inkomsten, ***wordt gebruikt voor de financiering van klimaatmaatregelen in kwetsbare ontwikkelingslanden, onder meer ter verlaging van broeikasgasemissies en ter aanpassing aan de gevolgen van de klimaatverandering. De rest wordt*** gebruikt voor één of meerdere van de onderstaande doelstellingen:

Motivering

Overeenkomstig het standpunt van het Parlement inzake het klimaatpakket van 2008 moeten alle ontvangsten (of het equivalent in financiële waarde) van de EU-ETS worden bestemd voor klimaatmaatregelen en moet 50% worden besteed aan de collectieve bijdrage van de EU aan internationale klimaatfinanciering. De collectieve toezegging door de EU en haar lidstaten zal de invloed van de EU bij de UNFCCC-onderhandelingen en de doeltreffendheid van de klimaatfinanciering van de EU ten goede komen.

Amendement 18

Voorstel voor een richtlijn

Artikel 1 – alinea 1 – punt 4 – letter c

Richtlijn 2003/87/EG

Artikel 10 – lid 3 – punt k

Door de Commissie voorgestelde tekst

k) ***klimaatfinancieringsacties*** in kwetsbare derde landen, ***waaronder*** de aanpassing aan de gevolgen van ***klimaatverandering***;

Amendement

k) ***de financiering van*** de aanpassing aan de gevolgen van klimaatverandering en van andere klimaatacties in kwetsbare derde landen ***ter aanvulling van de financiering van acties via ontwikkelingsamenwerkingsinstrumenten; deze klimaatfinanciering wordt***

meegeteld voor de naleving van de verbintenissen op het gebied van klimaatfinanciering van de Unie, maar vormt een aanvulling op en wordt niet beschouwd als ontwikkelingsfinanciering;

Amendement 19

Voorstel voor een richtlijn

Artikel 1 – alinea 1 – punt 5 – letter a

Richtlijn 2003/87/EG

Artikel 10 bis – lid 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

a) *in lid 1 wordt de tweede alinea* vervangen door:

"De Commissie is bevoegd om overeenkomstig artikel 23 een gedelegeerde handeling vast te stellen. Die handeling voorziet ook in extra toewijzing uit de nieuwkomersreserve voor aanzienlijke productieverhogingen door dezelfde drempels en toewijzingsaanpassingen toe te passen als die welke ten aanzien van een gedeeltelijke beëindiging van de werking gelden.";

Amendement

a) *lid 1 wordt vervangen door:*

300 miljoen rechten worden gebruikt ter financiering van klimaatmaatregelen in de minst ontwikkelde landen, in het bijzonder voor de aanpassing aan de gevolgen van klimaatverandering, via het Groen Klimaatfonds van de Verenigde Naties."

Motivering

De MOL zijn bijzonder kwetsbaar voor de effecten van klimaatverandering en zijn slechts in zeer geringe mate verantwoordelijk voor de emissie van broeikasgassen. Daarom moet bijzondere prioriteit worden gegeven aan de behoeften van de MOL door EU-ETS-rechten te gebruiken ter financiering van klimaatmaatregelen, in het bijzonder voor de aanpassing aan de effecten van klimaatverandering. Een collectieve toezegging door de EU zou de invloed van de EU tijdens de UNFCCC-onderhandelingen doen toenemen, en financiering via het Groen Klimaatfonds zou anderen stimuleren om een deel van hun eigen koolstofbeprijzingsregelingen aan het fonds bij te dragen.

Amendement 20

Voorstel voor een richtlijn

Artikel 1 – alinea 1 – punt 5 – letter d

Richtlijn 2003/87/EG

Artikel 10 bis – lid 6 – alinea 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

"Lidstaten **moeten**, rekening houdend met de eventuele gevolgen voor de interne markt, financiële maatregelen vaststellen ten gunste van bedrijfstakken of deeltakken die als gevolg van aanzienlijke indirecte kosten die werkelijk zijn opgelopen door in de elektriciteitsprijzen doorberekende broeikasgasemissiekosten, aan een reëel risico op koolstoflekkage zijn blootgesteld. Dergelijke financiële maatregelen ter compensatie van een deel van die kosten moeten in overeenstemming zijn met de staatssteunregels.";

Amendement

"Lidstaten **mogen**, rekening houdend met de eventuele gevolgen voor de interne markt, financiële maatregelen vaststellen ten gunste van bedrijfstakken of deeltakken die als gevolg van aanzienlijke indirecte kosten die werkelijk zijn opgelopen door in de elektriciteitsprijzen doorberekende broeikasgasemissiekosten, aan een reëel risico op koolstoflekkage zijn blootgesteld. Dergelijke financiële maatregelen ter compensatie van een deel van die kosten moeten in overeenstemming zijn met de staatssteunregels.";

Motivering

De voorgestelde formulering "moeten" is juridisch dubbelzinnig. Hoewel een geharmoniseerd systeem wenselijk kan zijn, is het juridisch ondeugdelijk de lidstaten te verplichten staatssteun te gebruiken, en om die reden is het woord "mogen" teruggeplaatst.

Amendement 21

Voorstel voor een richtlijn

Artikel 1 – alinea 1 – punt 7

Richtlijn 2003/87/EG

Artikel 10 quinquies – lid 1 – alinea 1

Door de Commissie voorgestelde tekst

1. Ter ondersteuning van investeringen in de modernisering van de energiesystemen en de verbetering van de energie-efficiëntie in lidstaten waarvan in 2013 het bbp per hoofd van de bevolking minder dan 60 % van het EU-gemiddelde bedroeg, wordt voor de periode 2021-2030 een fonds ingesteld en overeenkomstig artikel 10 gefinancierd.

Amendement

1. Ter ondersteuning van investeringen in de modernisering van de energiesystemen en de verbetering van de energie-efficiëntie (***van onder meer thermische energie, stadsverwarming, hoogrenderende warmtekrachtkoppeling, hernieuwbare energie en aardwarmte***) in lidstaten waarvan in 2013 het bbp per hoofd van de bevolking minder dan 60 % van het EU-gemiddelde bedroeg, wordt voor de periode 2021-2030 een fonds ingesteld en overeenkomstig artikel 10 gefinancierd.

Motivering

De genoemde kleinschalige investeringen spelen een cruciale rol bij de modernisering van de energiesector en de overgang naar een koolstofarme economie, en moeten daarom uitdrukkelijk worden benadrukt.

Amendement 22

Voorstel voor een richtlijn

Artikel 1 – alinea 1 – punt 7

Richtlijn 2003/87/EG

Artikel 10 quinquies – lid 2

Door de Commissie voorgestelde tekst

2. Het fonds financiert ook kleinschalige investeringsprojecten in de modernisering van energiesystemen en energie-efficiëntie. De investeringsraad ontwikkelt daartoe richtsnoeren en selectiecriteria voor investeringen die specifiek zijn voor dergelijke projecten.

Amendement

2. Het fonds financiert ook kleinschalige investeringsprojecten in de modernisering van energiesystemen en energie-efficiëntie (***van onder meer thermische energie, stadsverwarming, hoogrenderende warmtekrachtkoppeling, hernieuwbare energie en aardwarmte***). De investeringsraad ontwikkelt daartoe richtsnoeren en selectiecriteria voor investeringen die specifiek zijn voor dergelijke projecten.

Motivering

Aan de begunstigde lidstaten moet het recht worden toegekend om op zichzelf staande kleinschalige projecten te selecteren, met name als zij in het kader van het bestaande plan/programma zouden worden uitgevoerd, teneinde het moderniseringsfonds af te stemmen op de nationale situatie. In dat geval volstaat een eenvoudige kennisgeving aan de raad van advies.

Amendement 23

Voorstel voor een richtlijn

Artikel 1 – alinea 1 – punt 10 bis (nieuw)

Richtlijn 2003/87/EG

Artikel 11 quater (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(10 bis) Het volgende artikel wordt ingevoegd:

"Artikel 11 quater

Bijdrages van de scheepvaartsector aan de financiering van maatregelen in kwetsbare ontwikkelingslanden

Met ingang van 2019 wordt, bij afwezigheid van een vergelijkbaar systeem van de IMO, een fonds voor scheepsexploitanten opgezet, waaraan zij moeten bijdragen in verband met CO₂-emissies in havens van de Unie en tijdens reizen van en naar die havens, in ieder geval op het niveau van de marktprijzen voor emissierechten in het voorafgaande jaar. De opbrengsten van het fonds worden gebruikt om de aanpassing en beperking in kwetsbare ontwikkelingslanden te financieren.

De in de eerste alinea bedoelde bijdragen worden openbaar gemaakt. Exploitanten van schepen die binnen het bereik vallen van Verordening (EU) 2015/757 dienen emissierechten in te leveren ter compensatie van uitblijvende bijdragen. Indien de door de bijdragen gefinancierde matiging niet resulteert in verlaagde emissies gelijk aan het emissieniveau van de bijdragers, wordt het verschil geschrappt uit de marktstabiliteitsreserve."

(<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:02003L0087-20151029&qid=1458208850750&from=NL>)

Motivering

Overeenkomstig het standpunt van het EP inzake de ETS van 2008 en de overeenkomst over het klimaatpakket van 2009, moeten alle economische sectoren bijdragen aan de verlaging van emissies, met inbegrip van de internationale maritieme scheepvaart en de luchtvaart. Bij ontbreken van maatregelen in het kader van de IMO moet een fonds worden opgericht waar scheepsexploitanten aan moeten bijdragen voor emissies in EU-havens en tijdens reizen van en naar EU-havens. Indien deze klimaatmaatregel niet leidt tot verlaagde emissies gelijk aan het emissieniveau van de desbetreffende exploitanten, moet het verschil worden geschrappt uit de marktstabiliteitsreserve.

Amendement 24

Voorstel voor een richtlijn

Artikel 1 – alinea 1 – punt 22 bis (nieuw)

Bestaande tekst

1. De lidstaten kunnen, na overleg met de exploitant, installaties met een in elk van de drie jaren voorafgaand aan de onder a) bedoelde melding bij de bevoegde autoriteiten gerapporteerde emissies van minder dan 25 000 *t* CO₂-equivalent en, wanneer zij verbrandingsactiviteiten verrichten, een nominaal thermisch ingangsvermogen van minder dan 35 MW hebben, ***emissies uit biomassa niet meegerekend***, waarvoor maatregelen gelden die voor een gelijkwaardige bijdrage tot emissiereductie zullen zorgen, van de Gemeenschapsregeling uitsluiten als de betrokken lidstaat aan de volgende voorwaarden voldoet:

a) hij meldt al deze installaties bij de Commissie aan, waarbij de maatregelen worden vermeld die van toepassing zijn op die installatie die een gelijkwaardige bijdrage zullen leveren tot de geldende emissiereducties, voordat de lijst van installaties krachtens artikel 11, lid 1, wordt ingediend en ten laatste wanneer deze lijst bij de Commissie wordt ingediend;

b) hij bevestigt dat er een bewakingsregeling is om te bepalen of een installatie in enig kalenderjaar 25 000 *t* of meer CO₂-equivalent uitstoot, ***emissies uit biomassa niet meegerekend***. De lidstaten kunnen vereenvoudigde maatregelen inzake bewaking, rapportage en verificatie toestaan voor installaties met ***een*** gemiddelde geverifieerde emissies van minder dan 5 000 *t* per jaar tussen 2008 en 2010, overeenkomstig artikel 14;

c) hij bevestigt dat een installatie, indien deze in enig kalenderjaar 25 000 *t* of meer CO₂-equivalent uitstoot, ***emissies uit***

Amendement

(22 bis) Artikel 27, lid 1, wordt vervangen door:

"1. De lidstaten kunnen, na overleg met de exploitant, installaties met een in elk van de drie jaren voorafgaand aan de onder a) bedoelde melding bij de bevoegde autoriteiten gerapporteerde emissies van minder dan 25 000 ***ton*** CO₂-equivalent en, wanneer zij verbrandingsactiviteiten verrichten, een nominaal thermisch ingangsvermogen van minder dan 35 MW hebben, waarvoor maatregelen gelden die voor een gelijkwaardige bijdrage tot emissiereductie zullen zorgen, van de Gemeenschapsregeling uitsluiten als de betrokken lidstaat aan de volgende voorwaarden voldoet:

a) hij meldt al deze installaties bij de Commissie aan, waarbij de maatregelen worden vermeld die van toepassing zijn op die installatie die een gelijkwaardige bijdrage zullen leveren tot de geldende emissiereducties, voordat de lijst van installaties krachtens artikel 11, lid 1, wordt ingediend en ten laatste wanneer deze lijst bij de Commissie wordt ingediend;

b) hij bevestigt dat er een bewakingsregeling is om te bepalen of een installatie in enig kalenderjaar 25 000 ***ton*** of meer CO₂-equivalent uitstoot. De lidstaten kunnen vereenvoudigde maatregelen inzake bewaking, rapportage en verificatie toestaan voor installaties met gemiddelde geverifieerde emissies van minder dan 5 000 ***ton*** per jaar tussen 2008 en 2010, overeenkomstig artikel 14;

c) hij bevestigt dat een installatie, indien deze in enig kalenderjaar 25 000 ***ton*** of meer CO₂-equivalent uitstoot, of, indien

biomassa niet meegerekend, of, indien de maatregelen die van toepassing zijn op die installatie die een gelijkwaardige bijdrage zullen leveren tot de geldende emissiereducties niet langer van toepassing zijn, weer in de Gemeenschapsregeling zal worden opgenomen;

d) hij publiceert de onder a), b) en c) bedoelde informatie, zodat het publiek opmerkingen kan maken.

Ziekenhuizen kunnen ook worden uitgesloten indien zij gelijkwaardige maatregelen treffen.

de maatregelen die van toepassing zijn op die installatie die een gelijkwaardige bijdrage zullen leveren tot de geldende emissiereducties niet langer van toepassing zijn, weer in de Gemeenschapsregeling zal worden opgenomen;

d) hij publiceert de onder a), b) en c) bedoelde informatie, zodat het publiek opmerkingen kan maken.

Ziekenhuizen kunnen ook worden uitgesloten indien zij gelijkwaardige maatregelen treffen."

(<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?qid=1464179550809&uri=CELEX:02003L0087-20151029>)

Amendement 25

Voorstel voor een richtlijn

Artikel 1 – alinea 1 – punt 22 ter (nieuw)

Richtlijn 2003/87/EG

Artikel -28 bis (nieuw)

Door de Commissie voorgestelde tekst

Amendement

(22 ter) *Het volgende artikel wordt ingevoegd:*

"Artikel -28 bis

Aanpassing na wereldwijde evaluatie uit hoofde van het UNFCCC en het Akkoord van Parijs

Binnen zes maanden na de faciliterende dialoog, bijeen te roepen uit hoofde van de UNFCCC in 2018 om de balans op te maken van de collectieve inspanningen van de partijen wat betreft de verwezenlijking van de wereldwijde langetermijndoelstelling, en binnen zes maanden na de wereldwijde evaluatie in 2023 en de daaropvolgende wereldwijde evaluaties, dient de Commissie een verslag in met een beoordeling van de noodzaak van actualisering en verbetering van de klimaatmaatregelen van de Unie. Het verslag gaat zo nodig

vergezeld van een wetgevingsvoorstel.

In haar verslag geeft de Commissie met name een beoordeling van de passende verhoging van de in artikel 9 bedoelde lineaire factor en de noodzaak van extra beleid en maatregelen ter versterking van het streven naar vermindering van broeikasgasemissies door de Unie en de lidstaten. "

Motivering

Met het Akkoord van Parijs zijn de landen overeengekomen de temperatuurstijging ver beneden de 2°C te houden en te streven naar een maximale stijging van 1,5°C. Om beter aan te sluiten bij het Akkoord van Parijs wordt voorgesteld de lineaire factor aan te passen tot 2,8 %, overeenstemmend met een verlaging voor de hele economie van 95 % beneden 1990 tegen 2050, d.w.z. het hoogste percentage van de doelstelling van de EU voor 2050, waarbij als tweede stap een herzieningsclausule ingevoerd moet worden om de lineaire factor aan te kunnen passen na de evaluatieprocessen van de UNFCCC en het Akkoord van Parijs.

Amendement 26

Voorstel voor een richtlijn

Artikel 1 – alinea 1 – punt 22 quater (nieuw)

Richtlijn 2003/87/EG

Bijlage I – lid 1

Bestaande tekst

Installaties of delen van installaties die voor onderzoek, ontwikkeling en het testen van nieuwe producten en processen worden gebruikt, **en installaties die uitsluitend biomassa gebruiken**, vallen niet onder deze richtlijn.

Amendement

(22 quater) Bijlage I, punt 1, wordt vervangen door:

"Installaties of delen van installaties die voor onderzoek, ontwikkeling en het testen van nieuwe producten en processen worden gebruikt, vallen niet onder deze richtlijn."

(<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?qid=1464179550809&uri=CELEX:02003L0087-20151029>)

Amendement 27

Voorstel voor een richtlijn

Artikel 1 – alinea 1 – punt 22 quinquies (nieuw)

Bestaande tekst

Wanneer het totale nominaal thermisch ingangsvermogen van een installatie wordt berekend met het oog op het nemen van een besluit inzake de opnemings ervan in de Gemeenschapsregeling, worden het nominaal thermisch ingangsvermogen van alle technische eenheden die deel uitmaken van de installatie en waarin brandstoffen worden verbrand, bij elkaar opgeteld.

Deze eenheden kunnen onder andere alle soorten stookketels, branders, turbines, verwarmingstoestellen, ovens, verbranders, gloeiovens, draaiovens, droogovens, drogers, motoren, brandstofcellen, chemische looping-verbrandingseenheden, fakkels en thermische of katalytische naverbranders omvatten. Eenheden met een nominaal thermisch ingangsvermogen van minder dan 3 MW ***en eenheden die uitsluitend biomassa gebruiken***, worden bij deze berekening buiten beschouwing gelaten. ***Tot "eenheden die uitsluitend biomassa gebruiken" behoren ook eenheden waarin alleen bij het opstarten of uitschakelen fossiele brandstoffen worden gebruikt.***

(<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?qid=1464179550809&uri=CELEX:02003L0087-20151029>)

Amendement 28

**Voorstel voor een richtlijn
Bijlage III**

Richtlijn 2003/87/EG
Bijlage IV – deel A

Door de Commissie voorgestelde tekst

In bijlage IV, ***deel A***, bij Richtlijn 2003/87/EG wordt ***de alinea onder de***

AD\1099354NL.doc

Amendement

(22 quinquies) Bijlage I, punt 3, wordt vervangen door:

"Wanneer het totale nominaal thermisch ingangsvermogen van een installatie wordt berekend met het oog op het nemen van een besluit inzake de opnemings ervan in de Gemeenschapsregeling, worden het nominaal thermisch ingangsvermogen van alle technische eenheden die deel uitmaken van de installatie en waarin brandstoffen worden verbrand, bij elkaar opgeteld. Deze eenheden kunnen onder andere alle soorten stookketels, branders, turbines, verwarmingstoestellen, ovens, verbranders, gloeiovens, draaiovens, droogovens, drogers, motoren, brandstofcellen, chemische looping-verbrandingseenheden, fakkels en thermische of katalytische naverbranders omvatten. Eenheden met een nominaal thermisch ingangsvermogen van minder dan 3 MW worden bij deze berekening buiten beschouwing gelaten."

Amendement

Deel A van bijlage IV bij Richtlijn

25/27

PE578.845v02-00

vierde titel "Bewaking van de emissies van andere broeikasgassen" vervangen door:

2003/87/EG wordt *als volgt gewijzigd:*

1) De derde alinea van de tweede subtitel "Berekeningen" wordt vervangen door:

"Er worden geaccepteerde emissiefactoren gebruikt. Voor de activiteit specifieke emissiefactoren zijn voor alle brandstoffen aanvaardbaar. Default-factoren zijn aanvaardbaar voor alle brandstoffen, behalve niet-commerciële (afvalbrandstoffen zoals banden en industriële procesgassen). Laagspecifieke defaults voor steenkool, en voor de EU of het producentland specifieke defaults voor aardgas worden verder uitgewerkt. IPCC-defaults zijn voor raffinaderijproducten aanvaardbaar. De emissiefactor voor afval en residuen van biomassa is nul.";

2) De alinea onder de vierde titel "Bewaking van de emissies van andere broeikasgassen" wordt vervangen door:

"Er moeten genormaliseerde of aanvaarde methoden worden gebruikt die door de Commissie in samenwerking met alle belanghebbenden worden ontwikkeld en overeenkomstig artikel 14, lid 1, worden goedgekeurd."

"Er moeten genormaliseerde of aanvaarde methoden worden gebruikt die door de Commissie in samenwerking met alle belanghebbenden worden ontwikkeld en overeenkomstig artikel 14, lid 1, worden goedgekeurd."

(<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?qid=1464179550809&uri=CELEX:02003L0087-20151029>)

PROCEDURE VAN DE MEDEADVISERENDE COMMISSIE

Titel	Kostenefficiënte emissiereducties en koolstofarme investeringen
Document- en procedurenummers	COM(2015)0337 – C8-0190/2015 – 2015/0148(COD)
Commissie ten principale Datum bekendmaking	ENVI 7.9.2015
Advies uitgebracht door Datum bekendmaking	DEVE 17.12.2015
Rapporteur voor advies Datum benoeming	Jordi Sebastià 20.10.2015
Behandeling in de commissie	24.5.2016
Datum goedkeuring	12.7.2016
Uitslag eindstemming	+: 12 –: 11 0: 0
Bij de eindstemming aanwezige leden	Louis Aliot, Ignazio Corrao, Nirj Deva, Doru-Claudian Frunzuliță, Maria Heubuch, György Hölvényi, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Arne Lietz, Linda McAvan, Norbert Neuser, Maurice Ponga, Cristian Dan Preda, Lola Sánchez Caldentey, Elly Schlein, Eleni Theodorou, Bogdan Brunon Wenta, Anna Záborská
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Seb Dance, Jordi Sebastià, Adam Szejnfeld, Joachim Zeller
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers (art. 200, lid 2)	Maria Arena, Petras Auštrevičius